

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

Затверджено на засіданні кафедри
бухгалтерського обліку.

Протокол № 6 від 23.12.2016 р.

**Старт та розвиток власного бізнесу:
від оформлення до податкового супроводу
Програма
для студентів усіх спеціальностей
першого (магістерського) рівня**

Укладач: к.е.н., доцент **Часовнікова Ю.С.**

Відповідальний за видання
зав. каф. д.е.н., професор **Пилипенко А.А.**

ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017

1. Вступ

Правильна організація підприємництва та ведення бізнесу має важливе значення, тому що суб'єкти підприємництва є провідною ланкою сучасних економічних перетворень, які розвивають та займають різноманітні галузі економіки. Проте без розуміння основ формування власних фінансів, наповнення домашнього бюджету, аналізу доходів та витрат сімейного бюджету неможливе подальше здійснення підприємницької діяльності та розвиток бізнесу.

Підвищення ефективності діяльності підприємства є запорукою успішного ведення бізнесу. Можливість досягнення цього обумовлюється ґрунтовною фаховою підготовкою майбутніх фахівців, яка враховує всі аспекти сучасної практики господарювання.

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування знань і навичок студентів щодо планування та формування власного бюджету, організації підприємницької діяльності фізичних осіб, організації та планування діяльності юридичних осіб, та облікового супроводження здійснення господарської діяльності.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

вивчення особливостей фінансової грамотності при плануванні та управлінні власним бюджетом;

вивчення організаційних основ побудови підприємницької діяльності фізичними та юридичними особами;

засвоєння основних етапів реєстрації підприємств різних організаційно-правових форм господарювання;

вивчення особливостей та порядку вибору систем оподаткування фізичних та юридичних осіб;

вивчення особливостей організації підприємницької діяльності фізичними особами за різними напрямками ведення бізнесу;

вивчення особливостей організації бізнесу юридичними особами за різними видами діяльності.

Об'єктом навчальної дисципліни є процес створення, організації та здійснення діяльності фізичними особами-підприємцями та юридичними особами різних форм господарювання.

Предметом навчальної дисципліни є підприємницька діяльність різних суб'єктів господарювання – фізичних та юридичних осіб.

Пререквізити: вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає, прослухавши такі навчальні дисципліни, як: "Економічна теорія", "Бухгалтерський облік".

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

понятійний та категорійний апарат щодо організації підприємницької діяльності;

основи фінансової грамотності при веденні домашньої бухгалтерії;

сутність організації та здійснення підприємницької діяльності фізичними та юридичними особами;

основні організаційно-правові форми господарювання та види економічної діяльності в Україні;

сутність та основні принципи оподаткування підприємницької діяльності фізичних осіб – підприємців та юридичних осіб в Україні;

загальні принципи організації облікового процесу на підприємствах різних форм та видів діяльності;

загальні принципи організації різних видів діяльності приватних підприємців та підприємств різних організаційно-правових форм;

вміти:

формувати фінансовий план, здійснювати облікове супроводження домашнього господарства;

здійснювати державну реєстрацію діяльності фізичної особи у якості підприємця та юридичної особи з вибором раціональної організаційно-правової форми ведення бізнесу;

визначати оптимальну систему обліку та оподаткування підприємницької діяльності;

здійснювати облікове супроводження здійснення підприємницької діяльності юридичними особами;

формувати організаційну структуру підприємства та планувати бізнес-процеси на підприємстві;

визначати порядок взаємовідносин фізичних та юридичних осіб з контролюючими органами.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійною компетентністю, що наведена в табл. 1.

Структуру складових професійних компетентностей та їх формування відповідно до Національної рамки кваліфікацій України наведено в табл. 2.

Таблиця 1

Професійна компетентність, яка отримується студентами після вивчення навчальної дисципліни

Назва компетентності	Складові компетентності
Здатність здійснювати оформлення, організацію та ведення діяльності фізичними та юридичними особами	здійснювати облікове супроводження домашнього господарства
	здійснювати реєстрацію підприємницької діяльності фізичної особи
	визначати оптимальну систему оподаткування підприємницької діяльності
	проводити оформлення найманих працівників та розрахунки оплати їх праці
	здійснювати розрахунки доходів, витрат та податків від ведення власної справи, формувати звітність
	здійснювати державну реєстрацію юридичної особи
	ідентифікувати організаційно-правові форми господарювання та визначати види економічної діяльності в Україні
	визначати оптимальну систему оподаткування підприємницької діяльності
	проводити організацію облікового процесу на підприємствах різних форм господарювання
	формувати взаємовідносини з контролюючими органами
формувати організаційну структуру підприємства та планувати його бізнес-процеси	

**Структура складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни
"Старт та розвиток власного бізнесу: від оформлення до податкового супроводу"
за Національною рамкою кваліфікацій України**

СТ

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Пререквізити	Знання	Вміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Основи фінансової грамотності					
Визначати необхідність та особливості започаткування власної справи	Сутність поняття домашніх фінансів. Основні вимоги до здійснення підприємницької діяльності	Знання характеристик програмних продуктів для обліку домашнього бюджету. Умови організації підприємництва	Здійснювати розрахунок надходжень та витрат домашніх господарств, купівлю товарів та сплату послуг через Інтернет	Ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо розробки та реалізації господарських рішень	Відповідальність за точну ідентифікацію проблем домогосподарств, розробку та реалізацію господарських рішень
Тема 2. Оформлення діяльності фізичних осіб – суб'єктів малого підприємництва					
Здійснювати процес державної реєстрації фізичних осіб – підприємців	Основні етапи процесу державної реєстрації приватного підприємця	Порядок, строки та перелік документів, що подаються у відповідні органи для державної реєстрації приватного підприємця, умови отримання патентів, ліцензій та інших дозвільних документів	Здійснювати процес державної реєстрації ФОП, складати податкову декларацію про майновий стан і доходи та податкову декларацію платника єдиного податку	Презентувати результати державної реєстрації фізичної особи – підприємця	Відповідальність за точність і коректність прийнятого рішення та строки його реалізації

Продовження табл.2

1	2	3	4	5	6
Тема 3. Системи оподаткування підприємницької діяльності фізичних осіб					
Визначати системи оподаткування підприємницької діяльності фізичних осіб	Сутність загальної та спрощеної систем оподаткування, обмеження щодо видів діяльності	Порядок здійснення підприємницької діяльності фізичними особами – суб'єктами підприємницької діяльності за різними системами оподаткування, порядок переходу на спрощену систему обліку та оподаткування	Здійснювати вибір оптимальної системи оподаткування, заповнювати книгу обліку доходів та доходів і витрат суб'єкта підприємницької діяльності – фізичної особи за різними системами оподаткування	Ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо вибору системи оподаткування підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця	Приймати рішення та відповідати за точність і коректність результатів
Тема 4. Приватний підприємець – роботодавець					
Визначати порядок використання найманої праці фізичною особою – підприємцем	Основні етапи оформлення найманих працівників приватним підприємцем	Порядок ведення кадрової документації приватного підприємця – роботодавця та особливості оформлення найманих працівників	Здійснювати розрахунки єдиного податку, ЄСВ, ПДФО приватного підприємця, нарахувань і утримань із заробітної плати найманих працівників	Презентувати результати оформлення трудового договору з найманим працівником та розрахунку заробітної плати фізичною особою – підприємцем	Приймати ефективні рішення та відповідати за надійність і точність результатів
Тема 5. Контроль підприємницької діяльності фізичних осіб					
Визначати напрями взаємовідносин приватного підприємця з контролюючими органами	Форми консалтингу: податковий, фінансовий. Перелік контролюючих органів	Знання прав та обов'язків підприємця при спілкуванні з контролюючими органами, порядок оскарження їх дій	Визначати необхідність звернення до консалтингової компанії для податкового супроводження бізнесу. Здійснювати вибір форм договорів	Ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо розробки та реалізації бізнес рішень	Відповідальність за точність і коректність результатів

Продовження табл.2

1	2	3	4	5	6
Тема 6. Вибір організаційно-правової форми ведення бізнесу					
Визначати порядок класифікації форм і видів діяльності	Сутність поняття організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності	Знання основних характеристик організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності в Україні	Ідентифікувати організаційно-правові форми та види економічної діяльності підприємств	Презентувати результати визначення основного виду діяльності підприємства	Відповідальність за точну ідентифікацію ключових проблем на підприємстві; розробку та реалізацію господарських рішень
Тема 7. Практичні аспекти реєстрації підприємств					
Здійснювати процес державної реєстрації юридичних осіб	Основні етапи державної реєстрації юридичних осіб	Порядок, строки та перелік документів, що подаються у відповідні органи для державної реєстрації юридичних осіб, умови отримання дозвільних документів	Здійснювати процес державної реєстрації підприємства, складати установчі документи	Презентувати результати державної реєстрації юридичних осіб	Відповідальність за точність і коректність прийнятого рішення та строки його реалізації
Тема 8. Основи організації облікового процесу на підприємствах					
Визначати технологію організації обліку на різних підприємствах	Основні етапи організації обліку на підприємствах різних форм господарювання	Знання технології організації обліку на підприємствах різних видів діяльності	Здійснювати організацію обліку на підприємстві та оформлювати це відповідними документами	Ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо організації обліку підприємств різних форм господарювання	Приймати рішення щодо організації обліку на підприємствах в залежності від їх діяльності

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

Тема 9. Системи оподаткування підприємницької діяльності юридичних осіб

Визначати системи оподаткування підприємницької діяльності юридичних осіб	Сутність загальної та спрощеної систем оподаткування, обмеження щодо видів діяльності	Порядок здійснення підприємницької діяльності юридичними особами – суб'єктами підприємницької діяльності за різними системами оподаткування, порядок переходу на спрощену систему обліку та оподаткування	Здійснювати вибір оптимальної системи оподаткування, розраховувати доходи та витрати за різними системами оподаткування	Ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо вибору системи оподаткування підприємницької діяльності юридичної особи	Приймати рішення та відповідати за точність і коректність результатів
---	---	---	---	--	---

Тема 10. Управлінський консалтинг

Визначати напрями планування діяльності та здійснювати автоматизацію бізнес-процесів на підприємстві	Визначення поняття "управлінського консалтингу" та його основних складових	Знання основних складових управлінського консалтингу: бізнес планування, розробка організаційної структури, комп'ютерне супроводження бізнес-процесів	обґрунтовувати вибір організаційної структури підприємства, інструментів для ведення бізнесу, використовувати зарубіжний досвід ведення бізнесу	Презентувати результати бізнес-планування підприємницької діяльності	Самостійно приймати ефективні управлінські рішення. Відповідати за коректність та адекватність результату
--	--	---	---	--	---

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин (5 кредитів ЄКТС). Форма підсумкового контролю – залік.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та практичні питання організації бізнесу фізичними особами

Тема 1. Основи фінансової грамотності

1.1. Облікове супроводження домашнього господарства;

Домашня бухгалтерія. Контроль за бюджетом домогосподарств. Програми для обліку особистих і домашніх фінансів, витрат, доходів, кредитів і боргів. Мобільні додатки для здійснення основних операцій. Управління власними фінансами. Покупка та оплата товарів в мережі Інтернет, оплата послуг, у тому числі ЖКХ.

1.2. Організація власної справи

Сутність та принципи організації та здійснення підприємницької діяльності. Умови організації власної справи в різних сферах підприємницької діяльності у відповідності до чинного законодавства. Поняття мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму. Конкуренція у розвитку бізнесу. Фактори, що впливають на ефективність та процес здійснення підприємницької діяльності.

Тема 2. Оформлення діяльності фізичних осіб – суб'єктів малого підприємництва

2.1. Порядок реєстрації фізичних осіб – підприємців

Нормативно-правові акти, що регулюють діяльність суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб. Реєстрація суб'єкта підприємницької діяльності без створення юридичної особи. Документи, необхідні для реєстрації приватного підприємця. Порядок ведення книги обліку доходів, книги обліку доходів та витрат. Визначення результатів діяльності.

2.2. Ліквідація суб'єкта підприємницької діяльності – фізичної особи.

Добровільне припинення діяльності суб'єкта підприємницької діяльності – фізичної особи. Примусова ліквідація приватного підприємця. Порядок проходження процедури припинення діяльності.

2.3. Особливості здійснення приватними підприємцями певних видів діяльності.

Умови застосування реєстраторів розрахункових операцій приватними підприємцями. Порядок здійснення діяльності, що підлягає ліцензуванню. Отримання ліцензії. Патентування певних видів підприємницької діяльності. Умови здійснення діяльності приватними підприємцями – суб'єктами ЗЕД. Порядок митного оформлення товарів.

Тема 3. Системи оподаткування підприємницької діяльності фізичних осіб

3.1. Загальна система оподаткування фізичних осіб – підприємців.

Умови застосування різних систем оподаткування підприємницької діяльності фізичних осіб. Особливості, умови і порядок зміни системи оподаткування. Оподаткування доходів приватного підприємця за загальною системою. Особливості підрахунку доходів та витрат при виборі загальної системи. Розрахунок ПДФО, ЄСВ. Реєстрація платником ПДВ. Податкова декларація про майновий стан і доходи.

3.2. Спрощена система оподаткування фізичних осіб – підприємців.

Сутність спрощеної системи оподаткування. Порядок обчислення та сплати єдиного податку фізичними особами суб'єктами підприємницької діяльності. Обмеження у видах діяльності приватних підприємців – платників єдиного податку. Групи платників єдиного податку. Податкова декларація платника єдиного податку – фізичної особи – підприємця.

Тема 4. Приватний підприємець – роботодавець

4.1. Реєстрації найманих працівників у фізичних осіб – підприємців

Порядок оформлення трудових відносин із найманими

працівниками у фізичних осіб – підприємців. Особливості працевлаштування певних категорій працівників.

4.2. Особливості ведення кадрової документації.

Кадрова документація на найманих працівників у приватних підприємців – роботодавців. Порядок укладання трудового договору. Умови розірвання трудового договору. Порядок ведення трудових книжок. Повідомлення про прийняття на роботу.

4.3. Порядок нарахувань та утримань із заробітної плати найманих працівників

Порядок нарахувань та утримань із заробітної плати найманих працівників. Розрахунок суми нарахувань на фонд оплати праці і утримань із заробітної плати. Умови, розміри та строки перерахувань податків та внесків. Звітність при використанні найманої праці – форми, періодичність, строки.

Тема 5. Контроль підприємницької діяльності фізичних осіб

5.1. Перевірка ведення бізнесу приватними підприємцями

Органи виконавчої влади, уповноважені здійснювати державний нагляд у різних сферах господарської діяльності. Взаємовідносини підприємця з контролюючими органами. Відповідальність за порушення законодавства.

5.2. Консалтинг бізнес-питань

Податковий консалтинг. Супроводження податкових перевірок. Фінансовий консалтинг. Вибір форм договірних відносин. Оскарження рішень контролюючих органів в адміністративному та судовому порядку.

Змістовий модуль 2. Практичні засади організації ведення бізнесу юридичними особами

Тема 6. Вибір організаційно-правової форми ведення бізнесу

1.1. Нормативно-правові акти, що регламентують діяльність суб'єктів підприємницької діяльності в Україні;

Господарський кодекс України. Інші законодавчі та нормативно-правові акти, що регламентують діяльність суб'єктів підприємницької

діяльності в Україні.

1.2. Класифікація організаційно-правових форм господарювання в Україні;

Правові основи функціонування Національного класифікатора "Класифікація організаційно-правових форм господарювання". Структура та основні визначення Національного класифікатора України ДК 002:2004. Відповідність класифікатора міжнародним нормам.

1.3. Класифікація видів економічної діяльності в Україні;

Правові основи функціонування Державного класифікатора "Класифікація видів економічної діяльності". Структура та основні визначення Державного класифікатора України ДК 009:2010. Правила визначення та зміни основного виду економічної діяльності.

Тема 7. Практичні аспекти реєстрації підприємств

7.1. Порядок реєстрації юридичних осіб;

Реєстрація у якості суб'єкта підприємницької діяльності – юридичної особи. Документи, необхідні для реєстрації підприємства. Процедура здійснення державної реєстрації. Додаткові умови здійснення певних видів діяльності – ліцензування, сертифікація та ін.

7.2. Ліквідація суб'єкта юридичної особи;

Добровільне припинення діяльності суб'єкта підприємницької діяльності – юридичної особи. Примусова ліквідація підприємства. Порядок проходження процедури закриття підприємства.

Тема 8. Основи організації облікового процесу на підприємствах

8.1. Особливості організації обліку на підприємствах різних організаційно-правових форм та форм власності;

Основи організації бухгалтерського обліку на підприємствах різних організаційно-правових форм. Фактори, що впливають на організацію діяльності: форма власності, вид підприємницької діяльності, характер діяльності, розмір підприємства.

8.2. Заходи по організації обліку юридичними особами;

Заходи по організації бухгалтерського обліку на підприємствах

різних форм господарювання. Внутрішні розпорядчі документи щодо організації діяльності.

8.3. Особливості здійснення різних видів бізнесу;

Організація посередницької, страхової діяльності, рекламного, туристичного, готельно-ресторанного бізнесу, видавничої справи, надання побутових послуг та інших видів підприємництва. Організація діяльності неприбуткових організацій – підприємств ЖКГ, ОСББ та ін.

Тема 9. Системи оподаткування підприємницької діяльності юридичних осіб

9.1. Загальна система оподаткування;

Умови застосування різних систем оподаткування підприємницької діяльності. Оподаткування за загальною системою зі сплатою податку на прибуток підприємств. Альтернативні ставки податку на прибуток. Звільнення від оподаткування. Умови сплати ПДВ, акцизного податку.

9.2. Спрощена система оподаткування;

Сутність спрощеної системи оподаткування. Порядок обчислення та сплати єдиного податку юридичними особами. Обмеження у видах діяльності платників єдиного податку. Поняття доходу платника єдиного податку. Особливості розрахунку єдиного податку сільгосптоваровиробниками.

Тема 10. Управлінський консалтинг

10.1. Планування та реалізація бізнес-процесів на підприємстві;

Поняття бізнес-процесу та основи бізнес-планування. Розробка бізнес-процесу підприємства. Реінжиніринг бізнес-процесів. Інструменти менеджменту та маркетингу для забезпечення ефективності власного бізнесу. Аналіз бізнес-ситуацій в підприємницькій діяльності. Оцінка результатів підприємницької діяльності.

10.2. Організаційна структура підприємства;

Види організаційних структур управління підприємством. Функціональні підрозділи підприємства. Підбір персоналу. Розробка посадових інструкцій. Послуги консалтингових компаній як альтернатива кадровій службі підприємства.

10.3. Комп'ютерно-облікове супроводження ведення бізнесу;

Е-бізнес – електронна комерція клієнт-банкінг, Інтернет-магазини. Комп'ютерні програми для ведення бізнесу. Інструменти для роботи з клієнтами. Автоматизація фінансових операцій, складського обліку, кадрової роботи. Програми для малого та середнього бізнесу.

3. Теми та плани семінарських занять

Семінарське заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези виступів. На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами доповіді та презентації з окреслених питань (табл. 3.1), їх виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові бали за кожне семінарське заняття виставляються у відповідний журнал. Отримані студентом бали за окремі семінарські заняття враховуються в процесі накопичення підсумкових балів з даної навчальної дисципліни.

Таблиця 3.1

Плани семінарських занять

Назва теми	Програмні питання
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та практичні питання організації бізнесу фізичними особами	
<i>Тема 1. Основи фінансової грамотності</i>	<i>Тема семінарського заняття "Особливості здійснення господарської діяльності без державної реєстрації":</i> 1. Вирощування та продаж власної сільгосппродукції 2. Характеристики підприємницької діяльності 3. Ознаки незаконної діяльності 4. Цивільно-правові наслідки здійснення підприємницької діяльності за відсутності державної реєстрації

<p>Тема 5. Контроль підприємницької діяльності фізичних осіб</p>	<p><i>Тема семінарського заняття "Податковий консалтинг":</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини проведення перевірок податковими органами 2. Права приватного підприємця під час перевірки 3. Відповідальність за порушення податкового законодавства 4. Супроводження податкових перевірок консалтинговою фірмою
<p>Змістовий модуль 1.</p> <p>Практичні засади організації ведення бізнесу юридичними особами</p>	
<p>Тема 6. Вибір організаційно-правової форми ведення бізнесу</p>	<p><i>Тема семінарського заняття "Проблеми розвитку малого бізнесу в Україні"</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зарубіжний досвід розвитку малого підприємництва. 2. Рекомендації щодо класифікатора організаційно-правових форм господарювання. 3. Рекомендації щодо класифікатора видів економічної діяльності
<p>Тема 8. Основи організації облікового процесу на підприємствах</p>	<p><i>Тема семінарського заняття "Проблеми організації бізнесу суб'єктів за різними видами діяльності":</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми організації діяльності в сфері посередництва 2. Перспективи розвитку в Україні Internet-реклами 3. Проблеми використання систем online-бронювання в туристичній галузі України 4. Проблеми та перспективи добровільного страхування в Україні 5. Особливості організації обліку салону краси, фотоательє, агентства домашньої прислуги та інших побутових послуг.

4. Теми практичних занять

Практичне заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань. Проведення таких занять ґрунтується на

попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для розв'язування їх на занятті. Воно включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань із їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями)
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та практичні питання організації бізнесу фізичними особами	<i>Завдання 2.</i> Реєстрація фізичної особи у якості приватного підприємця
	<i>Завдання 3.</i> Розрахунок єдиного податку та заповнення податкової декларації платника єдиного податку – фізичної особи – підприємця.
	<i>Завдання 4.</i> Розрахунок ПДФО та заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи
	<i>Завдання 5.</i> Оформлення трудових відносин з найманими працівниками приватним підприємцем.
	<i>Завдання 6.</i> Розрахунок заробітної плати найманих працівників підприємця
	<i>Колоквіум за змістовим модулем 1</i> "Теоретичні засади та практичні питання організації бізнесу фізичними особами"
Змістовий модуль 2. Практичні засади організації	<i>Завдання 7.</i> Реєстрація юридичної особи
	<i>Завдання 8.</i> Розрахунок прибутку юридичної особи за різними системами оподаткування
	<i>Завдання 9.</i> Заповнення звітності платника єдиного податку
	<i>Завдання 10.</i> Розробка бізнес-процесу підприємства

ведення бізнесу юридичними особами	<i>Завдання 11.</i> Визначення оптимальної організаційної структури юридичної особи
	<i>Колоквіум</i> за змістовим модулем 2 "Практичні засади організації ведення бізнесу юридичними особами "

5. Теми лабораторних занять

Лабораторне заняття – форма навчального заняття, за якої студент під керівництвом викладача особисто проводить імітаційні експерименти чи досліді з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень навчальної дисципліни. У ході лабораторних робіт студент набуває професійних компетентностей та практичних навичок роботи з комп'ютерним обладнанням відповідними програмними продуктами. За результатами виконання завдання на лабораторному занятті студенти оформляють індивідуальні звіти про його виконання та захищають ці звіти перед викладачем (табл. 5.1).

Таблиця 5.1

Перелік тем лабораторних занять

Назва теми	Програмні питання
<i>Змістовий модуль 1.</i>	
Теоретичні засади та практичні питання організації бізнесу фізичними особами	
<i>Тема 1.</i> Основи фінансової грамотності	<i>Завдання 1.</i> Розрахунок доходів, витрат та залишків власних коштів за звітний місяць
<i>Змістовий модуль 2.</i>	
Практичні засади організації ведення бізнесу юридичними особами	
<i>Тема 10.</i> Управлінський консалтинг	<i>Завдання 12.</i> Автоматизація фінансових операцій підприємства

6. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань та формування практичних навичок з навчальної дисципліни, наведені в табл. 6.1.

Таблиця 6.1

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Форми контролю СРС
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та практичні питання організації бізнесу фізичними особами		
<i>Тема 1.</i> Основи фінансової грамотності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу з теми "Фактори, які впливають на здійснення підприємницької діяльності"	Презентація результатів
<i>Тема 2.</i> Оформлення діяльності фізичних осіб – суб'єктів малого підприємництва	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. <i>Самостійне опрацювання лекційного матеріалу:</i> 1. Умови застосування РРО 2. Ліцензування та патентування певних видів підприємницької діяльності 3. Порядок та умови здійснення діяльності приватними підприємцями – суб'єктами ЗЕД	Експрес-опитування

Тема 3. Системи оподаткування підприємницької діяльності фізичних осіб	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Виконання есе за темою "Умови та порядок зміни системи оподаткування приватного підприємця". Підготовка до контрольної роботи	Письмова контрольна робота. Перевірка есе
Тема 4. Приватний підприємець – роботодавець	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою Виконання <i>індивідуального завдання</i> "Розрахунок заробітної плати різним категоріям працівників"	Захист індивідуального завдання Експрес-опитування
Тема 5. Контроль підприємницької діяльності фізичних осіб	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу з теми "Умови проведення перевірки уповноваженими органами в сфері підприємництва ." Підготовка до <i>колоквиуму</i>	Презентація результатів
Практичні засади організації ведення бізнесу юридичними особами		
Тема 6. Вибір організаційно-правової форми ведення бізнесу	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу з теми "Характеристика об'єктів організаційно-правових форм господарювання"	Презентація результатів
Тема 7. Практичні аспекти реєстрації підприємств	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Виконання <i>індивідуального завдання</i> "Оформлення змін в статутних документах" , підготовка до контрольної роботи.	Захист індивідуального завдання Письмова контрольна робота
Тема 8. Основи організації облікового процесу на підприємствах	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , написання есе на тему "Відмінності у посередницьких договорах та особливості їх укладання", "Організація мерчандайзингу, як форми здійснення реклами", "Виплата страхових платежів при настанні страхового випадку"	Презентація результатів Перевірка есе
Тема 9. Системи оподаткування підприємницької	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання <i>індивідуального завдання</i> "Способи	Експрес-опитування Захист

діяльності юридичних осіб	зменшення податкових платежів"	індивідуального завдання
Тема 10. Управлінський консалтинг	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття за темою "застосування програм для облікового супроводження малого та середнього бізнесу", підготовка до колоквиуму.	Колоквиум

6.1. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) студента є вибіркоким видом позааудиторної самостійної роботи студента та має навчально-дослідницький характер, виконується у процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується разом зі складанням підсумкового екзамену з даної навчальної дисципліни. Виконання ІНДЗ є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, які здатні застосовувати на практиці теоретичні знання, вміння та навички з даної навчальної дисципліни.

За даною дисципліною ІНДЗ не передбачено.

7. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, ознайомлювальні (початкові) ігри, метод проектної роботи, комп'ютерні симуляції, метод Дельфі, метод сценаріїв, банки візуального супроводу (табл. 7.1 і 7.2).

**Розподіл форм та методів активізації процесу навчання
за темами навчальної дисципліни (лекційні заняття)**

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
<i>Тема 1.</i> Основи фінансової грамотності	<i>Лекція проблемного характеру</i> з питання "Роль конкуренції в розвитку бізнесу", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 2.</i> Оформлення діяльності фізичних осіб – суб'єктів малого підприємництва	<i>Міні-лекція</i> з питання "Особливості реєстрації в податкових органах при різних системах оподаткування приватних підприємців", банки візуального супроводу
<i>Тема 3.</i> Системи оподаткування підприємницької діяльності фізичних осіб	<i>Лекція проблемного характеру</i> з питання "Порядок реєстрації в митних органах при здійсненні приватним підприємцем експортно-імпортних операцій", робота в малих групах, банки візуального супроводу
<i>Тема 4.</i> Приватний підприємець – роботодавець	Міні-лекція з питання "Особливості ведення кадрової документації у разі використання приватним підприємцем найманої праці", банки візуального супроводу
<i>Тема 5.</i> Контроль підприємницької діяльності фізичних осіб	<i>Лекція проблемного характеру</i> з питання "Наслідки оскарження рішень контролюючих органів", презентація результатів
<i>Тема 6.</i> Вибір організаційно-правової форми ведення бізнесу	<i>Міні-лекція</i> "Порядок зміни виду економічної діяльності підприємства", робота в малих групах, презентація результатів
<i>Тема 7.</i> Практичні аспекти реєстрації підприємств	<i>Міні-лекція</i> "Етапи подання документів на державну реєстрацію", банки візуального супроводу ,презентація результатів
<i>Тема 8.</i> Основи організації облікового процесу на підприємствах	<i>Лекція проблемного характеру</i> "Проблема відокремлення наказів про організацію обліку та облікову політику на підприємстві" банки візуального супроводу
<i>Тема 9.</i> Системи оподаткування підприємницької діяльності	Міні-лекція "Особливості реєстрації підприємства в податкових органах при сплаті

юридичних осіб	різних видів податків", робота в малих групах
Тема 10. Управлінський консалтинг	Лекція проблемного характеру "Аналіз різних ситуацій, що виникають при здійсненні бізнесу та їх оцінка"

Таблиця 7.2

**Використання методик активізації процесу навчання
(семінарські та практичні заняття)**

Тема навчальної дисципліни	Практичне застосування методик	Методики активізації процесу навчання
Тема 1. Основи фінансової грамотності	<i>Семінарське заняття. Тема: "Особливості здійснення господарської діяльності без державної реєстрації"</i> <i>Завдання 1. Розрахунок доходів, витрат та залишків власних коштів за звітний місяць</i>	Семінари-дискусії, презентації
Тема 2. Оформлення діяльності фізичних осіб – суб'єктів малого підприємництва	<i>Завдання 2. Реєстрація фізичної особи у якості приватного підприємця</i>	Робота в малих групах, мозкові атаки, презентації
Тема 3. Системи оподаткування підприємницької діяльності фізичних осіб	<i>Завдання 3. Розрахунок єдиного податку та заповнення податкової декларації платника єдиного податку – фізичної особи – підприємця.</i> <i>Завдання 4. Розрахунок ПДФО та заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи</i>	Робота в малих групах, мозкові атаки, презентації
Тема 4. Приватний підприємець – роботодавець	<i>Завдання 5. Оформлення трудових відносин з найманими працівниками</i>	Робота в малих групах, мозкові атаки, презентації

	приватним підприємцем. <i>Завдання 6.</i> Розрахунок заробітної плати найманих працівників підприємця	
<i>Тема 5.</i> Контроль підприємницької діяльності фізичних осіб	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Податковий консалтинг"	Семінари-дискусії, презентації
<i>Тема 6.</i> Вибір організаційно-правової форми ведення бізнесу	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Проблеми розвитку малого бізнесу в Україні"	Семінари-дискусії, робота в малих групах
<i>Тема 7.</i> Практичні аспекти реєстрації підприємств	<i>Завдання 7.</i> Реєстрація юридичної особи	Робота в малих групах, мозкові атаки
<i>Тема 8.</i> Основи організації облікового процесу на підприємствах	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Проблеми організації бізнесу суб'єктів за різними видами діяльності"	Семінари-дискусії, презентації
<i>Тема 9.</i> Системи оподаткування підприємницької діяльності юридичних осіб	<i>Завдання 8.</i> Розрахунок прибутку юридичної особи за різними системами оподаткування <i>Завдання 9.</i> Заповнення звітності платника єдиного податку	Робота в малих групах
<i>Тема 10.</i> Управлінський консалтинг	<i>Завдання 10.</i> Розробка бізнес-процесу підприємства <i>Завдання 11.</i> Визначення оптимальної організаційної структури юридичної особи <i>Завдання 12.</i> Автоматизація фінансових операцій підприємства	Робота в малих групах, мозкові атаки, презентації, банки візуального супроводу

8. Рекомендована література

8.1. Основна

1. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/>
2. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/>
3. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців : Закон України від 15.05.2003 р. №755-IV // <http://zakon4.rada.gov.ua/>
4. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/>
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/>